Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

cittaslow

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000352079 357425
Uw brief van
Bijlagen Brief Hoogheemraadschap en brief provincie en gebiedspartners

15 FEB 2023

Onderwerp
Brieven aan minister van LNV - derogatie, kringloopboeren en Nationaal Programma Landelijk Gebied

Datum
8 februari 2023

Geacht raadslid,

Op 20 januari 2023 heeft minister Adema van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) de Tweede Kamer een brief gestuurd over de *"Implementatie derogatiebeschikking en zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn"*. Dit heeft verstrekkende gevolgen voor de melkveehouders in het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van Midden-Delfland. In deze brief leest u daar meer over.

Gevolgen

1) Afbouwen van de derogatie in Nederland (= vrijstelling om meer mest per hectare op het land te brengen in vergelijking met andere Europese landen) per 1 maart 2023 in plaats van de eerder toegezegde datum van 1 januari 2024. De minister komt terug op dit eerder aangekondigde voornemen, nadat de Europese Commissie haar zorgen heeft geuit over de Kamerbrief van 2 december 2022. Melkveehouders moeten hierdoor op zeer korte termijn wijzigingen doorvoeren in hun bedrijfsvoering.
2) Aanwijzing van het hele beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland als 'met nutriënten verontreinigd gebied'. Dit betekent dat melkveehouders in Midden-Delfland de derogatie versneld moeten afbouwen ten opzichte van andere melkveehouders in Nederland. Daarnaast mogen zij ook nog eens minder mest per hectare op hun land brengen. Delfland is het volstrekt oneens met deze aanwijzing, waarbij zij in het totstandkomingsproces niet betrokken zijn geweest. De gegevens waarop dit besluit is genomen, zijn verouderd (2015-2020).

   Daarnaast is gekeken naar de gemiddelde nutriëntenconcentraties in het beheergebied, terwijl er juist grote lokale verschillen aanwezig zijn in de nutriëntenconcentraties tussen gras-, glas-, duinen- en stedelijk gebied. Sterker nog, de graspolders in Midden-Delfland zijn goed op weg naar het behalen van de Kaderrichtlijn Water norm van 2027. Dit komt omdat de boeren zich al jarenlang inzetten voor kringlooplandbouw. Hierbij blijven nutriënten als stikstof en fosfaat juist zoveel mogelijk in de kringloop en spoelen dus niet uit naar het oppervlaktewater. Ofwel, de aanwijzing doet geen recht aan deze jarenlange inzet van de kringloopboeren. Delfland kan bovenstaande onderbouwen met lokale data en heeft daarom een brief namens het waterschap naar minister Adema gestuurd.

FSC www.fsc.org MIX Van verantwoorde herkomst FSC® C017135

Gezamenlijke actie
Om de boeren in het BPL Midden-Delfland en het waterschap te steunen hebben de provincie Zuid-Holland, de Landschapstafel BPL Midden-Delfland en de gemeente Midden-Delfland (als trekker van het programma Duurzaam Boer Blijven) ook een brief gestuurd naar minister Adema. Beide brieven vindt u in de bijlage. De vervolgstap is om op bestuurlijk niveau in overleg te komen met de minister van LNV.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.J. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester

provincie Zuid-Holland

Gedeputeerde Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-826113170
DOS-2018-0000357

Uw kenmerk
DGA-PAV / 25764624

Bijlagen
1

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onderwerp
Landbouw Midden-Delfland, derogatie en NPLG

Geachte heer Adema,

In het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland zijn de boeren de voornaamste dragers van het cultuurhistorische veenweidenlandschap. Voor de opgaven water, klimaat en natuur spelen de kringloopboeren in dit gebied een belangrijke rol: dankzij vijftien jaar kennis ontwikkelen, toepassen en delen zijn zij in staat gebleken tot aantoonbaar beter sluitende kringlopen op bedrijfsniveau en substantiële reducties van ammoniakemissies. In bijgaande factsheet vindt u meer informatie. Deze prestaties zijn bekend bij uw ministerie; in ambtelijk overleg worden de uitkomsten als positief ervaren en erkend dat de aanpak navolging verdient.

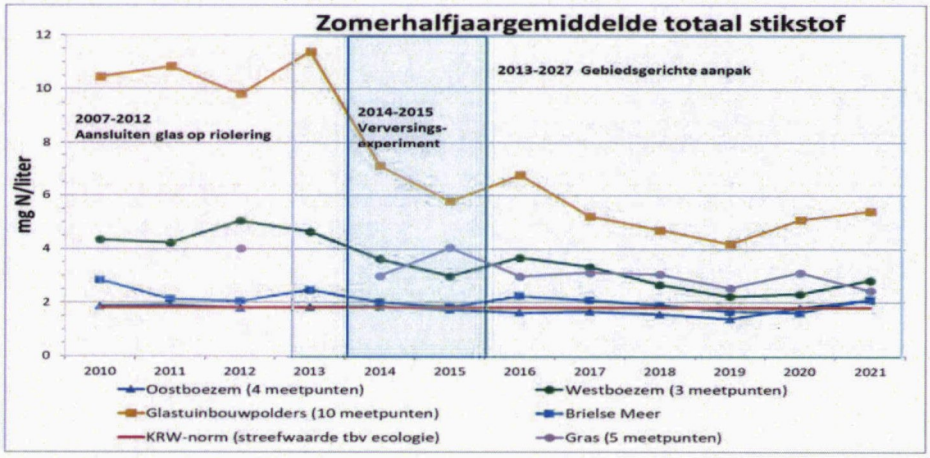
De kringloopboeren in Midden-Delfland geven naar onze stellige overtuiging een blik op de toekomst van de agrarische sector in Nederland. In dit gebied is de gewenste transitie van de landbouw al een eind op weg en daar kunnen andere agrarische ondernemers, overheden en anderen veel van leren. De provincie werkt met de gebiedspartners aan het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Op dit moment zien we het gebiedsproces in Midden-Delfland als één van de voorlopers in Zuid-Holland om met de partijen constructief en langjarig te werken aan de NPLG-doelen.

Maar het is een kwetsbaar proces; we vragen u om dit proces te versterken en niet – zoals nu helaas gebeurt – te verzwakken. Aanleiding voor dit signaal is uw recente kamerbrief van 20 januari j.l. over de "*Implementatie derogatiebeschikking en zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn*". Hierin wijst u o.a. het gehele beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland aan als met nutriënten verontreinigd gebied. Met als consequentie dat ook bij de kringloopboeren in Midden-Delfland de derogatie versneld moet worden afgebouwd.

Van het Hoogheemraadschap van Delfland heeft u intussen een reactie ontvangen met het dringende verzoek deze aanwijzing te herzien en gedetailleerder de verontreinigde gebieden aan te wijzen. Recente en gebiedsgerichte data laten zien dat de melkveehouderij in Midden-Delfland niet het probleem is. Integendeel: in het grasland-gebied van Midden-Delfland is sprake van een meerjarige verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit waardoor de stikstofnorm voor oppervlaktewater in

zicht is: uit de waterkwaliteitsrapportage 2021 van Delfland blijkt dat de stikstofwaarden in het graslandgebied van Midden-Delfland bijna op de KRW-norm zitten (zie paarse lijn 'Gras' in onderstaande grafiek).

Figuur 2.1: Stikstof concentratie (mg N/l) ; Zomerhalfjaargemiddelden over 2010-2021

De concentraties in de West- en Oostboezem én de Glastuinbouw zijn met respectievelijk 2,8 ;2,1 én 5,4 mg N/l hoger dan in 2020 en liggen alle boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.
De concentratie in het grasland (2,4 mg N/l) ligt in 2021 lager dan in 2020, maar ook boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.
De concentratie in het Brielse Meer (2,1 mg N/l) ligt in 2021 weer boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.

(bron: Waterkwaliteitsrapportage Delfland 2021 d.d. april 2022)

NB: De KRW-norm was voor de planperiodes SGBP1 en SGBP2 (t/m 2021) vastgesteld op 1,8 mg/l. Dit is de rode lijn in de grafiek. Vanaf SGBP3 (2022-2027) is de KRW-norm vastgesteld op 2,0 mg/l.

De versnelde afbouw van de derogatie heeft directe consequenties voor de bedrijfsvoering van de kringloopboeren in Midden-Delfland. Zij zijn nu in het nadeel ten opzichte van hun collega-melkveehouders in Nederland. Bovendien voelt het bij de ondernemers als onrechtvaardig en een ontkenning van hun prestaties. Voor het zo kansrijke gebiedsproces is dit een forse stap terug.

Wat we van u en uw ministerie vragen is om met ons het gebiedsproces te versterken en de goede resultaten te waarderen. Dat kan door:

- Grasland van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland in de uitwerking van de aanwijzing op een genuanceerde manier mee te nemen, zoals in de brief van het hoogheemraadschap van Delfland is aangegeven.
- Met ons in overleg te gaan hoe de landbouwtransitie in Midden-Delfland beter kan worden geoormerkt als pilotgebied of field-lab, waarin op basis van afspraken aan het gebied de ruimte wordt geboden om doelgericht te werken en de effectiviteit zichtbaar te maken.
- Met voorrang te werken aan een juridisch geborgde systematiek voor doelregulering met KPI's.
- Met voorrang met ons de PAS-melder problematiek helpen op te lossen.

provincie Zuid-Holland

Ons kenmerk
PZH-2023-826113170

Deze brief is mede ondertekend door de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland[1] en de gemeente Midden-Delfland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit

Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland,
Voorzitter,

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Midden-Delfland,
De burgemeester,

Drs. A.P.J. van Hemmen

Bijlagen
Factsheet Kringlooplandbouw Midden-Delfland

Afschrift aan
Hoogheemraadschap van Delfland

[1] Aan de landschapstafel nemen deel: gemeenten Delft, Lansingerland, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland, provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Noord afdeling Delflands Groen, Midden-Delfland Vereniging, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap.

Hoogheemraadschap van
Delfland

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

UW BRIEF
-
UW KENMERK
n.v.t.
ONS KENMERK
2156293
PROJECTCODE
DELFT
31 januari 2023

ONDERWERP
Aanwijzing Delfland als nutriënten verontreinigd gebied

Geachte heer Adema,

Op 23 januari jl. namen wij kennis van uw kamerbrief "Implementatie derogatiebeschikking en zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn". Hierin wijst u o.a. het gehele beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland aan als nutriënten verontreinigd gebied. Wij betreuren het dat deze aanwijzing vooraf niet bij ons is getoetst, omdat wij hiervoor op basis van onze gegevens geen reden zien en verzoeken u daarom deze te heroverwegen. In deze brief lichten wij toe waarom.

U geeft in de brief aan te hebben gekozen voor aanwijzing op waterschapsniveau, omdat het voor u op dit moment niet mogelijk is om te komen tot een afbakening op een lager schaalniveau, dat beter aansluit bij de KRW-waterlichamen.
Deze aanwijzing is nu gebaseerd op oude gegevens (2015-2020). Bovendien zijn er in ons beheergebied grote lokale verschillen in nutriëntenconcentraties tussen gebieden.

Wij brengen daarom hierbij onze actuele en gebiedsgerichte gegevens onder de aandacht: https://www.hhdelfland.nl/ontdek-werk/schoon-gezond-water/kwaliteitsrapportage/. In Bijlage 1 treft u de zomerhalfjaargemiddelde stikstofconcentraties over 2010-2021 aan voor verschillende meetpunten in ons gebied.

Op basis van deze gegevens zien wij geen reden om het grasland-gebied van Delfland aan te wijzen als nutriënten verontreinigd gebied. Er is sprake van een meerjarige en bestendige verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit waardoor de stikstofnorm voor oppervlaktewater in zicht is. Er is zeker geen sprake van een stijgende tendens, zoals verwoord in uw brief van 2 december 2022.

BIJLAGE(N) 1
CONTACT M.E.M. de Jong-Schmitz • T 015 2608142 • E medejong@hhdelfland.nl
POSTADRES Postbus 3061, 2601 DB Delft • WEBSITE www.hhdelfland.nl
DIRECTIEPORTEFEUILLE Ontwikkeling • AFDELING Programmasturing

Dat is mede het resultaat van een langjarig gebiedsproces met de kringloopboeren in ons gebied, die zich inspannen om uitspoeling van nutriënten naar het oppervlaktewater te verminderen. De aanwijzing doet geen recht aan de geboekte resultaten van lopende initiatieven en benadeelt deze ondernemers.

Wij verzoeken u dan ook dringend op basis van de door ons verstrekte gegevens de aanwijzing te heroverwegen. Uiteraard zijn wij graag bereid om hiervoor nadere onderbouwing aan te reiken.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

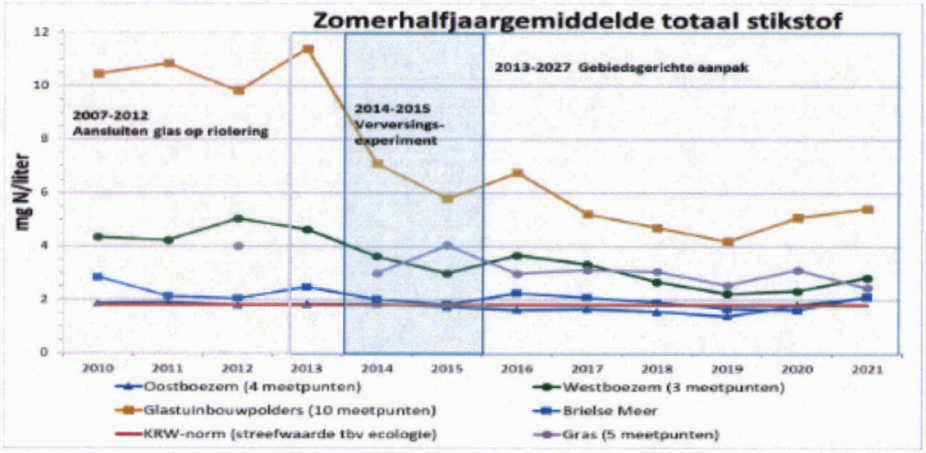
de Dijkgraaf,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage 1: Stikstof concentratie (mg N/l); Zomerhalfjaargemiddelden over 2010-2021

Bijlage 1: Stikstof concentratie (mg N/l); Zomerhalfjaargemiddelden over 2010-2021

Figuur 2.1: Stikstof concentratie (mg N/l) ; Zomerhalfjaargemiddelden over 2010-2021

De concentraties in de West- en Oostboezem én de Glastuinbouw zijn met respectievelijk 2,8 ;2,1 én 5,4 mg N/l hoger dan in 2020 en liggen alle boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.
De concentratie in het grasland (2,4 mg N/l) ligt in 2021 lager dan in 2020, maar ook boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.
De concentratie in het Brielse Meer (2,1 mg N/l) ligt in 2021 weer boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.

(bron: Waterkwaliteitsrapportage Delfland 2021 d.d. april 2022)

NB: De KRW-norm was voor de planperiodes SGBP1 en SGBP2 (t/m 2021) vastgesteld op 1,8 mg/l. Dit is de rode lijn in de grafiek. Vanaf SGBP3 (2022-2027) is de KRW-norm vastgesteld op 2,0 mg/l.